

Műhelymunka óvoda

TÁMOP 3.1.6-11/2 2011-003

„Tanuljunk együtt! - Tanuljunk egymástól!”

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
együttnevelésének támogatása és az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény
komplex szolgáltatásainak kialakítása
Dél-Baranyában

IRÁNYELVEK

32/2012. (X.8.) EMMI rendelet

a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
és
a Sajátos nevelési igényű
tanulók iskolai oktatásának irányelve

1. § Óvoda

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését végző óvoda a helyi **pedagógiai programját**

- az **Óvodai nevelés országos alapprogramja**,
- valamint a **Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvében** foglaltak figyelembevételével készíti és fogadja el.

(1. melléklet)

4.§ (4) A jelenleg alkalmazott óvodai nevelési programokat 2013. augusztus 31-ig felülvizsgálják, és módosítják.

Részei

1 sz.
melléklet

- SNI gyermekek óvodai nevelésének irányelve

2. sz.
melléklet

- SNI tanulók iskolai oktatásának irányelve

3. sz.
melléklet

- A súlyos és halmozottan fogyatékos tanulók fejlesztő nevelés-oktatása

Szerkezeti felépítés

1. Általános elvek

2. Specifikus fejlesztési elvek

2.1. Afogyatékos tanuló

2.2. Afogyatékos tanuló iskolai fejlesztése

2.2.1. A Tanuló fejlesztésének

Alapelvei

Célja

Kiemelt feladatok

2.2.2. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

2.2.3. A többségi iskolában történő együttnevelése

2.2.4. A NAT és a kerettanterv alkalmazása

1. Fejlesztési területek-nevelési célok

2. Kompetenciafejlesztés

2.2.5. A NAT és a választott kerettanterv alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

2.2.6. Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció

2.2.7. A halmozott fogyatékos ... -tanuló fejlesztése

Kiemelt fejlesztési feladatok, alapelvek

Fogyatékosági területek

- Mozgásszervi
- Látássérült
- Hallássérült
- Enyhe értelmi fogyatékos
- Középsúlyos értelmi fogyatékos
- Beszéd fogyatékos
- Autizmus spektrum zavarral élő
- Egyéb pszichés zavar

1. Általános elvek

Óvodai nevelés országos alapprogramja

1.1. Az alapdokumentumban meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak **minden gyermek számára szükségesek.**(sni is)

A nevelés hatására a sni gyermeknél is fejlődik:

- az alkalmazkodó készség,
- az akaraterő,
- az önállóságra törekvés,
- az érzelmi élet,
- az együttműködés.

A sajátos nevelési igény szerinti **környezet** kialakítása, a szükséges **tárgyi feltételek**, és **segédeszközök** megléte **akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát**, ha a napirend során a **gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.**

1.2. Az Irányelv célja

Az Irányelv célja, hogy a nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek.

Annak biztosítását szolgálja, hogy

- az **elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,**
- fejlesztésük a számukra **megfelelő területeken valósuljon meg,**
- a **sni gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,**
- a **habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások programjai váljanak az óvodák nevelési programjainak tartalmi elemeivé.**

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A többségi óvodában történő együttnevelés – az illetékes szakértői bizottság szakértői véleményének figyelembevételével – minden esetben egyéni döntést igényel a gyerek szükségletei szerint.

1.3. A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

A sajátos nevelési igény kifejezi

- a) a gyermek **életkori sajátosságainak** a fogyatékoság által okozott **részleges vagy teljes körű módosulását,**
- b) a **képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.**

Az **egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tevékenység** olyan teammunkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

- A nevelés, a fejlesztés feltételeit a **köznevelési törvény** és az ahhoz kapcsolódó jogszabályok **határozzák meg.**
- Az általánosan kötelező feltételeket a jogszabályok több területen kiegészítik olyan **többletszolgáltatásokkal**, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé kell tenni.
- A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a **szakértői bizottság szakértői véleménye.**

Az óvodai nevelőmunka során figyelembe kell venni

:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését **az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet** segíti;
- a gyermek iránti **elvárást fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;**
- **terhelhetőségét** biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

A habilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés

- gyógypedagógiai kompetencia,
- együttműködés /pszichológiai, orvosi /

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó **szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus**, konduktor, terapeuta pszichológus, orvos együttműködése szükséges.

1.4. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai **komplex vizsgálat diagnózisára**, javaslataira kell építeni.

- a) A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékből, több fogyatékből együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékből, autizmus spektrum zavarból fakadó hiányzó vagy **sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása**, a meglévő ép funkciók bevonásával,
- b) Törekvés a különféle funkciók **egyensúlyának kialakítására**.
- c) A szükséges **speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása**.
- d) Az **egyéni sikereket** segítő tulajdonságok, funkciók **fejlesztése**.
- e) Az egyes területeken **kimagasló képességeket** mutató gyermek **támogatása**.

1.5. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A fogyatékoság típusa, súlyossága.
- b) A fogyatékoság kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje,
- c) korai fejlesztésben és gondozásban részesült gyermek esetében a korai időszak fejlődésmenete
- d) A gyermek
 - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - képességei, kialakult készségei,
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
 - családi háttere.

Mindezek alapján a fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek fejlesztését. Az egyes fogyatékosági típusok függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

Halmazottan fogyatékos gyermek, gyermekcsoport esetén a megállapított fogyatékoságok mindegyikére tekintettel kell lenni.

A nevelési programot egyéni fejlesztési terv is kiegészíti.

1.6. A szükséges gyógypedagógiai feltételek biztosítása

- a) A sérülésspecifikus **módszerek, terápiák, technikák** szakszerű megválasztása és alkalmazása;
- b) az egyéni szükségletekhez igazodó **környezet**, speciális bútorok biztosítása;
- c) az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális **segédeszközök** használata; a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára és megóvására nevelés;
- d) a **kompenzációs** lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével;
- e) annak felismerése, hogy a sni kisgyermek egyes területeken **kiemelkedő teljesítményre is képes;**
- f) **rugalmas szervezeti keretek kialakítása** a sni gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához;
- g) az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők **megfelelő tájékoztatása** a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sérült gyermek családjával.

1.7. Integrált – nevelés, oktatás

A speciális gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelése. **Az együttnevelést vállaló intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, mint részvétet és védettséget.**

Az integrált fejlesztésben résztvevő óvoda:

- a) a) pedagógiai programjának kiegészítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- b) b) külön gondot fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
- c) c) a befogadó óvoda vezetője támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Gyógypedagógus kompetenciája:

- Segíti a gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását.
- Közreműködik a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésében.
- Segíti a fogadó óvoda sajátos teendők ellátásának tervezését.
- Tanácsot ad az óvodai nevelőmunka és a szülőkkel való és együttműködésére.
- Javaslatot tesz a speciális eszközök használatára.
- Közreműködik az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátásban

Sikeres integráció feltételei

a gyermekek beilleszkedése, egyenlő hozzáférése a foglalkozásokhoz, önmagához mért fejlődése tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbiak szolgálják:

a) Az együttnevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása.

A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, eltérő mértékéhez, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

Befogadó pedagógus

Jellemzői:

- magas szintű pedagógiai,
- pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség)
- együttneveléshez szükséges kompetenciákkal

Feladatai:

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A gyógypedagógus feladata

- segíti a pedagógiai **diagnózis értelmezését**, figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- **javaslatot tesz** gyógypedagógia-specifikus **módszerek, módszerkombinációk alkalmazására**, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra, a gyermek igényeihez igazodó **környezet kialakítására**,
- **segítséget nyújt** a szükséges **speciális (segéd)eszközök kiválasztásában**, tájékoztat a beszerzés lehetőségéről,
- **együttműködik az óvodapedagógusokkal**, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- segít a **helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában**,
- **kapcsolatot tart** a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával,
- részt vesz a befogadó közösség **felkészítésében**,
- részt vesz az óvodai foglalkozások és tevékenységek **adaptációjában**.

Utazó gyógypedagógiai szolgáltatás

Az integrált nevelésben részt vállaló óvodák – a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint – vehetik igénybe

- az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények,
- a pedagógiai szakszolgálati intézmények szolgáltatásait,
- az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét.

2. Specifikus fejlesztési elvek

Sérülés specifikus végzettséggel rendelkező
gyógypedagógusaink tudnak segítséget adni
a specifikus többlétszolgáltatásokról

Kollégáink

Speciális terület:	Gyógypedagógus neve:	Elérhetősége:
Mozgásszervi	Vadon Zsuzsanna	
Látássérült	Dobos Kristófné	doboscsi.sza@gmail.com
Hallássérült	Csizmadia Alexandra	
Enyhe értelmi fogyatékos	Bodáné Tófei Judit Bosnyák Ildikó Tóthné Schiebelhut Lívía	bodatjudit@freemail.hu bosildi@hotmail.hu tneslivia@gmail.com
Középsúlyos értelmi fogyatékos	Svéger Bálintné Friedrich- Mészáros Erika	svegerbalintne@freemail.hu
Beszéd fogyatékos	Bukovics Eszter Tóthné Schiebelhut Lívía	bukovics.eszter77@gmail.com tneslivia@gmail.com
Autizmus spektrum zavarral élő	Svéger Bálintné	svegerbalintne@freemail.hu
Egyéb pszichés zavar	Bosnyák Ildikó	bosildi@hotmail.hu

Köszönjük a figyelmet!

www.meixner-egymi.ucoz.hu
palyazat.miegymi@gmail.com